

Beetsterzwaag Vlaslaan 28

QuickScan

JM ecologie, 2020

Inhoud

1	Inleiding.....	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Globale ligging	2
1.3	Structuur natuurwetgeving in Nederland.....	3
1.4	Scope van de QuickScan.....	4
1.5	Werkwijze.....	4
2	Beschrijving locatie en ingreep.....	6
2.1	Locatie.....	6
2.2	Ingreep.....	7
3	Resultaten veldbezoek en bureaustudie	8
3.1	Vogels.....	8
3.2	Vleermuizen.....	9
3.3	Overige zoogdieren.....	10
3.4	Overige beschermde soorten	10
4	Effecten en gevolgen.....	11
4.1	Overzicht beschermde soorten.....	11
4.2	Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna	11
5	Mitigerende maatregelen	12
5.1	Huismus; nader onderzoek.....	12
5.2	Algemene broedvogels; mitigatie	12
5.3	Vleermuizen; nader onderzoek.....	13
6	Conclusie.....	14
	Geraadpleegde bronnen.....	15

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van de gemeente Opsterland, verder “opdrachtgever” genoemd, heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie een QuickScan uitgevoerd aan de Vlaslaan 28 te Beetsterzwaag. De opdrachtgever heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie gevraagd een QuickScan uit te voeren op de kantine en het bijgebouw om te onderzoeken of er aanwijzingen zijn dat er beschermde soorten of verblijf/broedlocaties van beschermde soorten aanwezig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming.

De opdrachtgever is voornemens om mogelijk de kantine en bijgebouw te slopen om de mogelijke nieuwbouw van een Brede school plaats te laten vinden. Hiervoor wil de opdrachtgever weten of en zo ja welke negatieve effecten de sloop van de huidige gebouwen en de nieuwbouw van deze Brede school met zich mee brengen.

Op het gehele terrein is al een natuurtoets uitgevoerd en met deze reden is er binnen deze QuickScan alleen ingegaan op de negatieve effecten die komen kijken bij de sloop van de twee aanwezige gebouwen.

1.2 Globale ligging

Het plangebied bevindt zich aan de oostkant van Beetsterzwaag, gemeente Opsterland, provincie Friesland. De omgeving van Beetsterzwaag is aan de zuidwestzijde overwegend agrarisch en aan de overige zijden meer bosrijk. Het plangebied is aan noord, west en zuidzijde omringd door bebouwing en aan de oostzijde door meer bebossing.

Afbeelding 1.1. Locatie van het in deze QuickScan onderzochte plangebied (rood). (Bron: ESRI)

1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wet natuurbescherming, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Dit betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

Decentralisatie

Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk behoudt echter het bevoegd gezag en de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals bijvoorbeeld hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en bijvoorbeeld activiteiten Koninklijk Huis.

Soortbescherming

In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de volgende categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat alle provincies en het Rijk de voorheen geldende "Lijst met jaarrond beschermde nesten 2012" aanhouden en blijven hanteren in de Wet natuurbescherming. Bij voorliggende toetsing is ervan uitgegaan dat de lijst gehanteerd blijft en dat de nesten een jaarrond beschermde status houden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1t/m4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal aangewezen vogelsoorten, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is versterking van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het project-voornemen een of enkele gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

1.4 Scope van de QuickScan

Deze QuickScan is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande bestemmingswijziging, eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming (Wnb) in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

In tegenstelling tot een Natuurtoets wordt bij een QuickScan niet ingegaan op raakvlakken met de gebiedsbescherming (Natura 2000, Natuur netwerk Nederland/Ecologische Hoofdstructuur en Weidevogelleefgebied/Ganzenfoerageergebied) en is de bureaustudie beperkt.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen (maar ook maatregelen en activiteiten) verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en de invoer van de geplande verandering in het bestemmingsbesluit meerdere jaren wordt, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de QuickScan wordt herzien.

1.5 Werkwijze

Bureaustudie

Voorafgaand aan het veldbezoek wordt de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door het raadplegen van online- en fysieke atlanten en databases, zoals bijvoorbeeld de NDFF. Het doel van de bureaustudie is het inschatten van de ligging van het projectgebied, de aanwezige habitattypes en de bekende beschermde soorten, alsmede het verkrijgen van inzicht in de kans dat beschermde soorten in een projectgebied aanwezig kunnen zijn.

Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd door ecologen [REDACTED] en [REDACTED] van JM ecologie op 30 oktober 2020. Het bezoek is uitgevoerd van 13:45 tot 14:45 uur, bij 13°C en 1/2 Bft, op regenachtige en overwegend bewolkte dag. Het doel van het veldbezoek is het inschatten van de geschiktheid van de gebouwen voor verblijf/nestlocaties van beschermde soorten.

Maatregel(en) en effecten

De derde stap is de beschrijving van de geplande maatregel en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaat worden. Tezamen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennishiaten benoemd worden. Hieraan worden conclusies verbonden en hieruit zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de wijziging conform de huidige Wet natuurbescherming te laten plaatvinden.

2 Beschrijving locatie en ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied ligt aan de oostkant van Beetsterzwaag en is gelegen aan de Vlaslaan 28. Het ligt te midden van meerdere sportvelden welke gescheiden worden door bomenrijen. Op het terrein zijn twee gebouwen aanwezig. Zowel de gebouwen als de sportvelden zijn op dit moment nog in gebruik.

Kantine

Het grootste gebouw op het terrein betreft de kantine van V.V. De Sweach. Het gebouw bestaat uit zowel kleedruimtes als een kantine. Het gebouw kenmerkt zich door de grote raampartijen van de kantine met daarnaast de kleedruimtes welke alleen kleine bovenramen bevatten. Het gebouw is aan oost- en westzijde bekleed met gevelplaten en de noord- en zuidzijde bestaat uit bakstenen. Het gebouw heeft een plat dak en is rondom, onder de dakrand, voorzien van boeiboorden.

Losstaand bijgebouw

Het kleinere gebouw staat ten zuiden van de kantine. Dit gebouw is uitwendig opgebouwd uit gevelplaten, met enkele kleine ramen met metalen kozijnen. Het gebouw heeft een plat dak.

Afbeelding 2.1. Locatie van beide gebouwen. (bron: ESRI)

Afbeelding 2.2. Westzijde kantine.

Afbeelding 2.3. Oostzijde kantine.

Afbeelding 2.4. Noordzijde kantine.

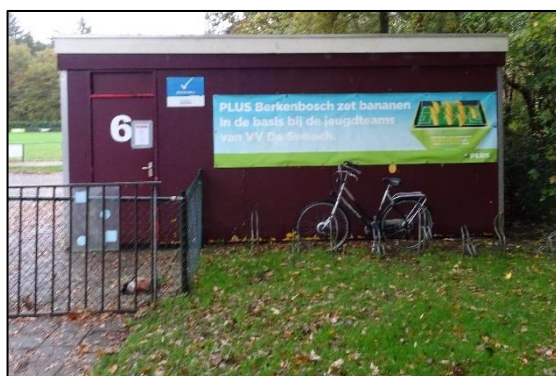
Afbeelding 2.5. Zuidzijde kantine.

Afbeelding 2.6. Noordzijde bijgebouw.

Afbeelding 2.7. Oostzijde bijgebouw.

Afbeelding 2.8. Westzijde bijgebouw.

2.2 Ingreep

De werkzaamheden zullen bestaan uit het slopen van de huidige gebouwen om ruimte te maken voor de bouw van een Brede school.

3 Resultaten veldbezoek en bureaustudie

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt de nadruk op beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

3.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van 16 vogelsoorten zijn ook de nesten, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 1 t/m 4 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten zijn: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw.

Daarnaast zijn van 34 vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd als hier een zwaarwegende ecologische reden voor is. Dit zijn soorten die vallen in de categorie 5 van de aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten (2012). Deze soorten zijn: blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, draaihals, eidereend, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, kleine vliegenvanger, koolmees, kortsnavelboomkruiper, oeverzwaluw, pimpelmees, raaf, ruigpootuil, spreeuw, tapuit, torenvalk, zeearend, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart en zwarte specht.

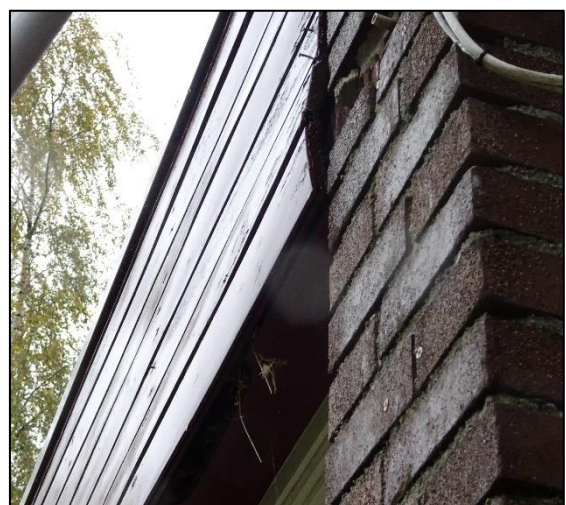
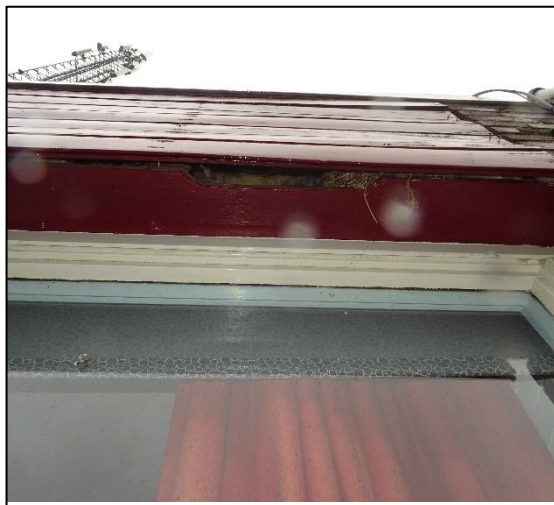
Jaarrond beschermd

In het grote gebouw zijn nestmaterialen/nesten aangetroffen. Het is moeilijk om een soort te koppelen aan het nestmateriaal maar het is reëel dat dit van huismussen afkomstig is. Voor andere jaarrond beschermde soorten zijn er geen mogelijkheden om te broeden in de gebouwen binnen het plangebied.

Algemene broedvogels

De aangetroffen nestmaterialen kunnen van huismus zijn maar het is ook goed mogelijk dat dit van een algemene broedvogel als de boomkruiper, pimpelmees of koolmees afkomstig is. Er is hier geen sprake van een ecologische zwaarwegende reden zoals hierboven benoemd is.

Consequenties van de ingreep op Jaarrond beschermde en algemene broedvogels worden beschreven in paragraaf 4.2.

Afbeelding 3.1. Nestmateriaal aanwezig achter boeiboord. Afbeelding 3.2. Mogelijke ingang nestlocatie (rechts).

3.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrictlijn). Vleermuizen kunnen voor drie doeleinden gebruik maken van een plangebied, te weten als verblijfplaats, vliegroute en of foerageergebied. Er kunnen zich geschikte verblijfplaatsen bevinden binnen een gebied, welke tijdens 1 of meerdere seizoenen actief gebruikt kunnen worden door vleermuizen, te weten tijdens de zomer-, kraam-, paar- en/of winterperiode. Deze verblijven kunnen gebruikt worden als schuil- en rustplaats, als kraamkamer, voor de paring en/of voor de overwintering.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor het bereiken van hun foerageergebieden vanuit hun verblijven, en, sommige soorten, voor de jaarlijkse trek naar winterrustgebieden, en naar zomerhabitat. Lijnvormige elementen zoals bomen, dijken en watergangen worden gevolgd en onthouden. Zij vormen voor de vleermuizen een vaste route. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiële) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Vleermuizen kunnen foerageergebieden hebben in een plangebied. Dit wil zeggen, vleermuizen komen via vaste routes naar het plangebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op muggen en nachtvlinders.

Verblijven

Beide gebouwen bieden ruime mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Voor het grote gebouw, de kantine, geldt dat er meerdere ruimtes gevonden zijn tussen het metselwerk en de boeiboorden. Deze ruimtes lijken geen toegang te bieden tot de spouw maar kunnen wel dienen als zomer- en paarverblijf. Daarnaast zijn in alle zijden met metselwerk meerdere open stootvoegen aanwezig. Via deze open stootvoegen kunnen vleermuizen de spouw betreden. Afhankelijk van de ruimte waar ze via de openstootvoegen in uit komen kunnen zich hier zowel zomerverblijven, paarverblijven als kraamkolonies in bevinden. Het bijgebouw heeft ruimte tussen de gevelplaten nabij de dakrand. Deze ruimte kan door vleermuizen als zomer- en paarverblijf gebruikt worden. Rondom het grote gebouw zijn boven de ramen boeiboorden aanwezig. Deze boeiboorden bevatten over de gehele lengte ruimten aan de onderzijde welke als toegangsweg tot achter de boeiboorden kunnen fungeren. Ook deze boeiboorden kunnen gebruikt worden als zomer- of paarverblijf.

Afbeelding 3.3. Ruimte tussen metselwerk en boeiboord (kantine).

Afbeelding 3.4. Open stootvoegen in metselwerk (kantine).

Afbeelding 3.5. Ruimte tussen gevelplaten (bijgebouw).

Afbeelding 3.6. Toegangsweg tot achter boeiboord (kantine).

Consequenties van de ingreep op vleermuisverblijfplaatsen worden beschreven in paragraaf 4.2.

Vliegroutes

Het plangebied heeft meerdere lijnvormige elementen op het terrein. Tussen de sportvelden in is een bomenrij aanwezig en aan de randen van de sportvelden zijn ofwel bomenrijen dan wel bosschages aanwezig welke als vliegroute kunnen worden gebruikt. Nader onderzoek naar vliegroutes is uitgevoerd door Bugelhajema in rapportage "Nader onderzoek beschermde soorten Brede school Beetsterzwaag".

Foerageergebied

De omgeving van het plangebied is geschikt als foerageergebied. Nader onderzoek naar foerageergebieden is uitgevoerd door Bugelhajema in rapportage "Nader onderzoek beschermde soorten Brede school Beetsterzwaag".

3.3 Overige zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn beschermde zoogdieren bekend. Echter zijn (beschermde) zoogdieren in het gebouw uitgesloten.

3.4 Overige beschermde soorten

In de omgeving van het plangebied zijn beschermde reptielen, amfibieën, libellen, dagvlinders en vissen bekend. Er bevindt zich geen geschikt habitat voor deze soorten in of aan de gebouwen. Overige (beschermde) soorten zijn uitgesloten in het plangebied.

4 Effecten en gevolgen

4.1 Overzicht beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 3) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten, bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

Voor soorten die niet genoemd worden vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrictlijn of Wnb artikel 3.10 geldt de algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs bij negatieve effecten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Ditzelfde geldt voor soorten van Wnb artikel 3.10, waarvoor een Provinciale vrijstelling is uitgegeven. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, maar ze worden hieronder, ondanks eventueel voorkomen en eventueel te verwachten negatieve effecten, niet meegenomen.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig
Jaarrond beschermde broedvogels	Huismus	VR	Potentieel
Algemene broedvogels	Boomkruiper, pimpelmees of koolmees	VR	Potentieel
Vleermuizen	Diverse gebouwbewonende soorten	HR	Potentieel

Tabel 4.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor het effect van de maatregel bepaald moet worden.

4.2 Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna

Huismus

In de boeiboorden van de kantine bevinden zich met grote waarschijnlijkheid jaarrond beschermde huismusnesten. Door de jaarronde bescherming van deze nestlocaties dient er zowel binnen als buiten het broedseizoen rekening gehouden te worden met deze nestlocaties. Bij het slopen van het gebouw gaan deze nestlocaties verloren. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.1 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Algemene broedvogels

Het is niet mogelijk om met zekerheid te bepalen van welke soort vogel het aanwezige nest in het boeiboord is. Sloopwerkzaamheden zullen verstoring dan wel vernietiging van het nest tot gevolg hebben. Als dit tijdens het broedseizoen een actief nest betreft is dit in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder de in paragraaf 5.2 genoemde vervolgstappen in acht te nemen.

Vleermuizen

Het valt niet uit te sluiten dat de gebouwen worden gebruikt door diverse soorten vleermuizen als kraam-, zomer- en/of paarverblijfplaats. Deze verblijfloccaties zijn jaarrond beschermd. Door de sloop van de gebouwen kan er verstoring plaatsvinden van deze mogelijke verblijfloccaties wat in strijd is met de Wet natuurbescherming. Om deze reden kunnen de plannen niet uitgevoerd worden zonder dat de in paragraaf 5.3 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

5 Mitigerende maatregelen

In dit hoofdstuk worden de vervolgmaatregelen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 4 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgmaatregel kan bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgmaatregel kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een lijst met mitigerende maatregelen staan aangegeven, waarbij de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing. Indien de ingreep zonder enig nader onderzoek, mitigatie of ontheffingsaanvraag uitgevoerd kan worden, wordt dat in dit hoofdstuk vermeld.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig	Vervolgactie
Jaarrond beschermde broedvogels	Huismus	VR	Potentieel	Nader onderzoek
Algemene broedvogels	Boomkruiper, pimpelmees of koolmees	VR	Potentieel	Mitigerende maatregelen
Vleermuizen	Diverse gebouwbewonende soorten	HR	Potentieel	Nader onderzoek

Tabel 5.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is.

5.1 Huismus; nader onderzoek

In het boeideel aan de noordwest hoek van het gebouw bevinden zich mogelijk jaarrond beschermde nesten van de huismus. Het verwijderen, ontoegankelijk of ongeschikt maken van deze potentiële nestplaatsen is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. Er dient doormiddel van nader onderzoek te worden uitgezocht of huismussen daadwerkelijk nestelen in het plangebied. Daarop kan beoordeeld worden of de effecten van de geplande werkzaamheden een ontheffing noodzakelijk maken op deze verbodsartikelen.

Het nader onderzoek voor huismussen bestaat uit twee bezoeken overdag van ongeveer een half uur ter plaatse. Deze bezoeken worden uitgevoerd in de periode van april tot en met juni.

5.2 Algemene broedvogels; mitigatie

Algemene broedvogels

Alle inheemse broedvogels zijn tijdens het broeden wettelijk beschermd volgens de Vogelrichtlijn. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringzone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels. Het verdient daarom de aanbeveling om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of het terrein van tevoren ongeschikt te maken. Een wettelijk vastgestelde periode voor het broedseizoen bestaat niet, bepalend is of broedgevallen aanwezig zijn. Indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot 15 juli, maar er bestaan, afhankelijk van het weer en de vogelsoort, vele uitzonderingen op deze regel.

Indien de werkzaamheden starten aan het begin van het broedseizoen:

Broedgevallen binnen het plan- en verstoringsgebied van de werkzaamheden moeten voorkomen worden. Het ongeschikt maken kan preventief gedaan worden door ruim voor het vogelbroedseizoen het gebied te ontdoen van geschikte nestgelegenheden. In dit geval kan dit door het afdichten van invliegmogelijkheden, op deze manier wordt voorkomen dat vogelsoorten zoals pimpelmees tot broeden komen achter de boeiboorden. Deze maatregel kan alleen uitgevoerd worden als uit nader onderzoek blijkt dat huismussen en vlermuizen afwezig zijn.

Indien de werkzaamheden starten te midden van het broedseizoen:

- Het plan- en verstoringsgebied dient eerst door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels;
- Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plan- of verstoringsgebied, worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

5.3 Vlermuizen; nader onderzoek

Vlermuizen zijn beschermde soorten en staan vermeld in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. In het kader van de Wet natuurbescherming is daarom een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van vlermuizen opgesteld die in principe niet overtreden mogen worden door onder andere een ruimtelijke ontwikkeling.

Bij de sloop van de aanwezige gebouwen gaan mogelijke zomer-, paar-, of kraamverblijfflocaties verloren. Het verwijderen, ontoegankelijk maken of verstoren van dergelijke verblijfplaatsen is een overtreding van de verbodsartikelen in de Wet natuurbescherming. Er dient doormiddel van nader onderzoek te worden uitgezocht of vlermuizen daadwerkelijk verblijven in het plangebied en hoe ze gebruik maken van het plangebied. Daarop kan beoordeeld worden of de effecten van de geplande werkzaamheden een ontheffing noodzakelijk maken op deze verbodsartikelen.

Het nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paarverblijven van vlermuizen bestaat uit vijf veldbezoeken. Drie van deze bezoeken moeten plaatsvinden tussen 15 mei en 15 juli, met tussenposes van minstens 30 dagen tussen de bezoeken. Minstens één van de drie bezoeken moet 's ochtends voor zonsopkomst worden uitgevoerd, de overige bezoeken worden 's avonds na zonsondergang uitgevoerd. In het najaar, tussen 15 augustus en 1 oktober, moeten nog twee bezoeken worden uitgevoerd rond middernacht. Tussen deze bezoeken moet minstens 20 dagen zitten. De bezoeken mogen alleen uitgevoerd worden als de weersomstandigheden binnen de grenzen van het vlermuisprotocol vallen.

Indien er 's avonds of 's nachts wordt gewerkt gedurende de actieve periode van vlermuizen (circa 15 april t/m 15 oktober), is het mogelijk dat er lichtverstoring door het gebruik van bouwverlichting optreedt. Hierdoor kunnen mogelijk aanwezige foeragerende of langs vliegende vlermuizen gedesoriënteerd raken. Een dergelijk effect is in strijd met de Wet Natuurbescherming. Informatie over aanwezige foerageer- of vliegroutes zijn te vinden in de rapportage van Bugelhajema; "Nader onderzoek beschermde soorten Brede school Beetsterzwaag".

6 Conclusie

De gemeente Opsterland is voornemens de bestaande gebouwen aan de Vlaslaan 28 te Beetsterzwaag te slopen om hier een Brede school te realiseren. De opdrachtgever heeft JM ecologie gevraagd om een QuickScan uit te voeren voor de twee gebouwen op deze locatie om te onderzoeken of de sloop een effect heeft op beschermde soorten of verblijfplaatsen van deze soorten in het kader van de Wet natuurbescherming.

Uit deze QuickScan blijkt dat de het grootste gebouw, de kantine, gebruikt is als nestlocatie door vogels. Het is niet uit te sluiten of het hier om een jaarrond beschermd nest gaat of een niet jaarrond beschermd nest. Daarnaast zijn beide gebouwen geschikt gebleken om als zomer-, paar- en kraamverblijf te dienen voor vleermuizen.

Om de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus en vleermuisverblijfplaatsen uit te sluiten dan wel te bevestigen, is nader onderzoek benodigd. Indien daarbij geen jaarrond beschermde nesten of vleermuisverblijven worden aangetroffen, is er geen belemmering meer vanuit de Wet natuurbescherming, mits de mitigerende maatregelen ten aanzien van algemene broedvogels in acht worden genomen. Wanneer echter wel nesten van huismus en/of vleermuisverblijven worden aangetroffen, dan dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden bij de provincie Friesland.

Geraadpleegde bronnen

- Nationale Database Flora- en Fauna (NDFF), geraadpleegd op 4 november 2020.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. SOVON, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- Bugelhajema, Nader onderzoek beschermde soorten Brede school Beetsterzwaag, 2020.

www.vogelbescherming.nl